

Tack för att vi på Boende-Jouren har fått möjligheten att delge våra tankar och vår kunskap gällande förslag till ny socialtjänstlag. Vi är en ideell förening som kartlägger och sammanfattar skyddade boenden i Sverige. Vi har kontakt med både kvinnojourer och privatägda boenden genom att socialhandläggare kontaktar oss när de behöver ett skyddat boende och vi matchar rätt boende till aktuell placering. Detta gör vi kostnadsfritt för att främja marknaden i sin helhet med fokus på kvalitén.

Vi skulle kunna skriva en tjock bok om ämnet våld i nära relation. Ändringar som behöver göras och områden som behöver lyftas. Men vi gör här ett försök att lyfta de tyngsta bitarna.

- Barnperspektivet behöver lyftas ytterligare. Barnens trygghet och rättigheter bör gå före föräldrars rätt till sina barn. Ofta tvingas mammor och barn till umgänge med förövare. Vilket gör att boenden blir röjda, barn utsätts för risker samt mentala påfrestningar. För att tillämpa umgänge skulle en särskild neutral part med expertis inom området bedöma lämpligheten.
- Inför obligatorisk utbildning för alla myndighetspersoner som i sitt arbete möter våldsutsatta vuxna och barn. Låt dem genomgå utbildning som ger dem kunskap om våld i nära relation, sexuella övergrepp, försummelse av närstående samt alla konsekvenser som våldsutsatt kan ge.
- Familjer som kommer till skyddat boende får inom kort tid press på sig att hitta ett nytt eget boende. Vilket gör att den pressen får fokus istället för själva läkande efter det familjen gått igenom. Vilket gör att många går tillbaka till förövaren.
- Kunskap och arbete kostar pengar. Flertalet kommuner har en maxgräns för vad en placering får kosta. Dock passar det inte in på individernas behov i stort. Detta gör att de utsatta riskerar att inte få den hjälpen de behöver fullt ut, vilket skapar en ond cirkel som även är kostsam för samhället. Kostnaden hade kunnat vara lägre om rätt insatser sätts in vid start.
- Ett helhetstänk efterlyses vad gäller de utsattas privata ekonomi. Skyddssökande personer har eller får ofta ekonomiska bekymmer. De kan vara skuldsatta sedan tidigare, inte sällan på grund av förövaren. Men när de lämnar får de ofta kostnader i form av hyror att betala samt flyttkostnader. I vissa fall täcks detta av socialtjänst men det är olika rutiner från kommun till kommun. Samt ska familjerna ordna ett nytt boende inom relativt kort tid (boenden uppger att tryck om nytt boende kommer efter ca 2-3 månader på skyddat boende). Detta innebär extra press för familjerna, inte bara ska ett boende hittas. Det ska bekostas. Och dagens bostadsbidrag från kommunen sida sett täcker inte en marknadsmässig hyra. Detta försvåras ytterligare då hyresvärdar i regel väljer bort skuldsatta personer. Kvar blir boenden som icke skuldsatta väljer bort vilket främjar ett utanförskap. Processen gör att utsatta väljer att gå tillbaka till förövaren.

- Flertalet kommuner upphandlar skyddade boenden. Skyddade boenden bör förslagsvis vara undantag när det gäller upphandling. Större boenden främjas och säkerheten riskeras. För att hålla branschen så säker som möjligt bör boenden som kommunerna samarbeta med inte vara offentlig information. Kvinnojourer och privata boenden, oavsett storlek bör ha samma chans och det enda som bör avgöra vart placeringarna hamnar är boendenas kvalitet. Tyvärr upplever vi att okunskapen hos socialhandläggare gällande upphandlingar är relativt omfattande och vi får ofta svara på frågor kring detta.
- Det är inte ovanligt att familjer som skyddsplaceras har genomgått processen tidigare. Det kan vara boenden som inte håller kvalitén, eller att tiden efter boendet är svår och att familjen därmed gått tillbaka. Eller såklart att man röjts från sin nya ort. Ofta får vi hjälpa till att skyddsplacera familjer flera gånger (ofta genom olika kommuner). Med mer resurser hade detta till stor del kunnat undvikas och därmed bespara familjerna stort lidande och samhället ekonomiska resurser. Särskilt bör barn som lever i denna onda cirkeln fångas upp i ett tidigt skede.

Det finns jourer och privatägda boenden i Sverige. Det finns fördelar och nackdelar med båda. Privata har ökat mycket de senaste åren och även om många kvinnojourer och deras organisationer inte ser det som positivt så är det i många fall på grund av att behovet finns (inte i form av platser utan vilka insatser som erbjuds).

Jourer är väldigt bra på nätverksskapande. De finns tillgängliga för samtal vid behov, oavsett om man bor på deras boende eller inte. Det jobbar förebyggande.

Privata har större möjlighet att möta specifika behov. De är mer flexibla. Samhället klarar sig inte utan någon av dem.

Vi önskar se ett utökat samarbete då det finns fantastiska jourer och fantastiska boenden i privat regi. Jourer anser att privata kommer och tar deras placeringar, medan privata anser att jourer ofta får verksamhetsbidrag samt ekonomisk ersättning vid placeringar vilket resulterar i en orättvis marknad.

Vi vill vända på det och enbart fokusera på kvalitén. De jourer och de privata som erbjuder bästa möjliga boende är de som bör finnas på marknaden. De som enbart erbjuder "tak över huvudet" bör fasas ut då det inte är lösningen.

Har man gått igenom trauman så behöver man hjälp att komma ur det. Kvinnojourer fyller en funktion som aldrig helt bör tas bort i form av nätverk och stöd. Men just var boende delen ska ligga bör vara en kvalitetsfråga.

Därmed bör socialhandläggarna bli noggranna och vaksamma över vilka boenden de väljer att placera utsatta familjer på.

Tack återigen för att vi fick chansen att dela med oss av våra erfarenheter och upplevelser. Vi finns tillgängliga vid frågor.

Mvh Boende-Jouren

